

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ БУРЯТИЯ
ГБОУ «Сорокская сойотская школа интернат среднего общего образования»

<p>«Согласовано» Председатель МО Хулуева Н.В. / <i>Хулуева</i> / ФИО подпись Протокол № <u>1</u> от « <u>28</u> » августа 2023г.</p>	<p>«Согласовано» Заместитель директора по УМР Бадеева Т.Г. / <i>Бадеева</i> / ФИО подпись « <u>28</u> » августа 2023г.</p>	<p>«<u>Утверждаю</u>» директор ГБОУ «СШИИ» Ниндакова З.У. / <i>Ниндакова</i> / ФИО подпись Приказ № <u>68</u> от «<u>28</u>» августа 2023г. М.П.</p>
--	--	--

Рабочая программа

по бурятской литературе 10 класс
предмет, класс и т.п.

Путункеева Туяна Пурбуевна – учитель бурятского языка, литературы
Ф.И.О., должность

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
протокол № 1
от « 28 » августа 2023 г.

Тайлбари бэшэг

Тус программа гүрэнэй Федеральна стандарт, Буряад Республикын Хуралсалай болон эрдэм ухаанай министерствын туршалгын программа дээрэ үндэхэлэгдэнэ. Буряад дунда хургуулида түрэлхи литература хуралсалай предмет болгогдожо, үзэгдэжэ байдаг гээшэ.

Программа иимэ хубинууднаа бүридэнэ: тайлбари бэшэг, хуралсалай - тематическа түсэб, программын байгуулга ба удха, календарно-тематическа түсэб, хурагшадай мэдэсэ шадабариин гол эрилтэнүүд, хуралсалай методическа хангалга, хабсаргалта.

Буряад литература үзэлгэ болбол имагтал образоор харуулдаг дээрэхээ хурагшадые арад зондоо үнэн сэхээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тон ехэ удха шанартай.

Түрэлхи литературын программа тематическа принципэй үндэхэн дээрэ байгуулагдаба. Эндэ арадай аман зохёолнууд, буряад литература сооһоо удхын ба байгуулалтын талаар хурагшадай ойлгосо, мэдэсэдэ таарамжатай уран хайханай зохёолнууд шэлэгдэн абтажа, тайлбарилан уншахаар, шудалан үзэхөөр хараалагдаба. Эдэ зохёолнууд хадаа түүхын үе сагтай, арад зоной үйлэ хэрэгтэй, түүхэтэй, түүрүү хүнүүдэй дүрэтэй сэхэ холбоотой юм.

Х классай программа буряад литературын хүгжэлтын түүхэ үзэхөөр табигдаба.

Х класста ниитэ зоной түрүүүзэл бодолтой литературын нягта холбоотой байдагые, арадай ажабайдалда литературын ямар үүргэтэй байһые хурагшадта ойлгуулжа үгэхэ юм.

Литература ахамад классуудта заахадаа, бүхы хүн түрэлтэнэй түүхын бодото ушарнуудай хоорондохи холбоондо, проблемэнүүдтэ, илангаяа моральна удхатай асуудалнуудые тобойлгон илгажа, хурагшадай анхарал хандуулха байна.

Х классай литературын курс монографическа ба обзорно темэнүүдые үзэхөөр хараална. Тиимэхээ хурагшад буряадайнгаа элитэ уран зохёолнуудтай танилсаха аргатай, тэдэнэй литературын хүгжэлтэдэ ямар хуури эзэлдэг, ямар онсо удха, шанар оруулһые ойлгожо абана.

Литературын теорин ойлгосонуудыг хурагшад V-VII классуудта шудалжа эхилээд, VIII-IX классуудта үргэлжлүүлнэ, хүгжөөнэ. X-XI классуудта бүри орёо ойлгосонуудтай танилсана. Эндэ литературна тип, литературна шэглэл, арадша ёһо реализм гэхэн литературын гол уран методтэй танилсажа шудална.

Литературна ойлгосонуудыг удаа дараалан, шата шатаарнь, хоорондонь холбоотойгоор хурагшадай ухаанда бүрилдүүлхэ юм.

Нуралсалай- тематическа түсэб

Жэлэй 1-дэхи хахад		
№	Сэдэб	Саг
1	Оролто хэшээл. 18-19-дэхи зуун жэлнүүдэй түрэл буряад уран зохиолой бүридэлгэ.	1
2	Оюун ухаанай зохёолнууд. Ульгэрэй далай. Бисачи хүбүүн тухай зүйл. Данжила гэжэ нэрэтэй гэрэй эзэн тухай зүйл	1
3	Буряадай түүхэ бэшэгүүд. В. Юмсунов. Хориин 11 эсэгийн уг изагуурай туужа. Д-Ж. Ломбо-Цэрэнов. Сэлэнгын монгол-буряадуудай түүхэ Ц. Сахаров. Баргажанай буряадай түүхэ бэшэг	1
4	XX зуун жэлэй эхин үеын түрэл буряад уран зохиол. Б.Б. Барадин «Доржо Банзаров тухай шүлэг», «Ерэнсэй ехэ үбгэн», «Сагай дүрбэн уларил»	1
5	XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай түрэл буряад уран зохиол. Солбонэ Туяа. «Сэсэгтэ тала», «Город», «Сэсэг», «Ангар»	2
6	Класшаа гадуур үншалга	3
7-9	Б.Б. Барадин «Сэнгэ баабай»	1
10	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ. «Сэнгэ баабай» зохёолго бэшэхэ	1
11	Ж.Т. Түмүнов «Сэсэгмаа»	1
12-13	Н.Г. Балдано «Энхэ-Бүлад баатар»	2
14	Класшаа гадуур үншалга	1

15	Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үеын түрэл буряад уран зохёол. Дайнай үеын шүдэглэмэл уран зохёол. Ц. Зарбуев «Нархан» Д. Мадасон «Хабар». «Алта мүнгэнһөө үнэтэй адха хара шорой»	1
16	Класшаа гадуур үншалга	1
17-18	Дайнай үеын үргэлжэлһэн зохёол Ж. Тумунов «Наранай орохо зүг тээшэ» «Наранай орохо зүг тээшэ». Д.Д. Хилтухин «Солдадай ном»	2
19	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Эсэгэ Ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай зохёолго бэшэхэ	1
20-22	Дайнай үеын зүжэглэмэл уран зохёол. Х.Н. Намсараев «Тайшаагай ташуур»	3
23-27	Ж. Тумуновай уран найханай юртэмсэ «Нойrhoо һэриһэн тала»	5
28-32	Х.Н. Намсараевай уран найханай юртэмсэ «Үүрэй толон»	5
33-34	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Ж. Тумунов Х. Намсараев хоёрой романуудыг зэргэсүүлэн, зохёолго бэшэхэ	2

35-39	Ч.Ц. Цыдендамбаевай уран найханай юртэмсэ «Түрэл нюотагһаа холо»	5
40	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ	1
41-44	Ч.Д. Цыдендамбаев «Холо ойрын түрэлнүүд»	4
45-50	А.А. Бальбууровай уран найханай юртэмсэ «Зэдэлээтэ зэбэнүүд»	6
51	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ	1
52-55	Ж.Б. Балданжабоной уран найханай юртэмсэ «Сэнхир хаданууд»	4
56-57	Д.З. Жалсараевай уран найханай юртэмсэ «Газар дэлхэйн дуунууд»	2
58	Класһаа гадуур уншалга	1
59-60	Н.Г. Дамдиновой уран найханай юртэмсэ «Эсэгийн нэрэ»	2
61	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ. «Эсэгийн нэрэ» гэхэн поэмээр зохёолго бэшэхэ	1
62	«Шэлдэй зангийн дүүн»	1
63	Класһаа гадуур уншалга	1
64-65	Д.А. Улзытуевай уран найханай юртэмсэ «Ая ганга», «Баруунай баруун эрьедэ», «Захья», Эхэ дэлхэйгээ түхэрээлүүлэн дуулааб»	2
66	Класһаа гадуур уншалга	1
67	Н.Ш. Нимбуевай уран найханай юртэмсэ «Шүдэрлэгдэһэн сахилгаан»	1
68	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Уншаад, үзөөд байхадаа...	1
	Уран зохёол үзэлгэдэ	27 час
	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэдэ	4
	Класһаа гадуур уншалгада	3
	Бүхыдөө	68